

Társadalomelmélet
Kurzusleírás 2018/19
Levelező tagozat

Kimeneti követelmények: A tanuló megérti és feldolgozza a tudományos szövegeket, ismeri azok történeti háttérét és összefüggéseit. Képes a társadalomelméleti fogalmi készlet használatára, el tudja helyezni a szerzőket, elméleteket, fogalmakat, értelmezni tudja viszonyaikat és kapcsolataikat.

Önállóan megtalálja a feldolgozott szövegek kapcsolódásait a történeti, társadalmi állapotokhoz és korszakokhoz. Eligazodik a társadalomtudományi megközelítések sajátosságai között, különbséget tud tenni a tudományos és nem tudományos érvek között.

Az előadások az érintett problémák és elméleti reflexiók kontextusát ismertetik, háttérinformációkkal nyújtanak segítséget az elméletek, művek, problémák értelmezéséhez.

Az előadások témái:

A kurzus tematikus, a társadalomelmélet néhány jelentős kérdésére koncentrálna, elsősorban azokra, amelyek a jogászképzés kimeneti követelményei számára is fontosak, tekintettel van a Jogsociológia és Jogbölcselet tárgyak igényeire.

Előadások

	1. előadás	2. előadás	Előadó
Szeptember 8.	A társadalom tudományos megközelítései, a társadalomelmélet jellegzetessége, kérdéskörei	A társadalmi szerződés elméletei	Nagypál Szabolcs
Szeptember 22.	Rendszer, struktúra, társadalom	Kapitalizmus – kapitalizmus kritikák	Tóth Fruzsina
Október 6.	Hatalom és norma	Egyenlőtlenség, kizsákmányolás	Tóth Fruzsina
Október 20.	Szabadság és hatalom	Egyén és közösség 1.	Nagypál Szabolcs
November 3.	Elmarad		
November 17.	Egyén és közösség 2.	Posztmodern és globális	Tóth Fruzsina
December 1.	Társadalmi változás	Kultúra, civilizáció, társadalmi emlékezet	Nagypál Szabolcs
December 15.	Világrendszerek, régiók, történelem		Nagypál Szabolcs

Számonkérés: Írásbeli vizsga. Az írásbeli vizsga egy rövid fogalommagyarázatból, és egy esszékérdésből áll. Az esszéhez a megadott irodalmak és előadásjegyzetek kinyomtatva használhatóak.

Tananyag: előadások, a tanszék által összeállított szöveggyűjtemény

A felkészülést segítő másodlagos irodalom (az egyes témákhoz tartozó másodlagos irodalom a témák leírásánál található):

Fleck Zoltán: Szociológia jogászoknak, Napvilág Kiadó, 1998
Némedi Dénes: Klasszikus szociológia, Napvilág, Kiadó,
Némedi Dénes: Modern Szociológiai paradigmák, Napvilág Kiadó,
Felkai, Némedi, Somlai (szerk.): Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig, Új Mandátum, 2005
Felkai, Némedi, Somlai (szerk.): Szociológiai irányzatok a XX. században, Új Mandátum, 2005
Lehetséges kollokviumi témakörök

1. Tudományelméleti megközelítés
2. A társadalmi szerződés elméleti konstrukciója és formái
3. A szabadság értelmezése, feltételei
4. Konzervatív társadalomkép Burke, Tönnies: Közösség és társadalom
5. Magán és köz viszonya
6. Strukturalista szemlélet a társadalomtudományokban
7. Kapitalizmusértelmezések és kritikák
8. Evolucionizmus, társadalmi változás
9. Az egyénben rejlő társadalmiság
10. Modern hatalom-értelmezések
11. Klasszikus hatalom és szimbolikus hatalom
12. A civilizáció és kultúra értelmezése
13. Társadalmi emlékezet és kultúra
14. Egyenlőtlenségek típusai
15. A globális társadalom és kultúra jellegzetességei
16. Régiók, hosszútávú folyamatok, világszisztémaelmélet